

19 JUN 2008

DOMSTOL ADMINISTRASJONEN

JUSTISDEPARTEMENTET	
19 JUN 2008	
SAKSNR.: 200801226	
AVD/KONT/BEH: PIA /PAK/IBF	
DOK.NR. 86	ARKIVKODE: 431.0

Justisdepartementets Politiavdeling
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Deres ref
200801226- /IBF

Vår ref.
200800289-3

Saksbehandler
Hilde Enger
73 56 70 51

Dato
13.06.2008

Høring - NOU 2008:4 Fra ord til handling - Bekjempelse av voldtekt krever handling

Domstoladministrasjonen viser til ovennevnte høring med høringsfrist 16. juni 2008.

Innledningsvis vil Domstoladministrasjonen bemerke at Voldtektsutvalget har gjort et godt og viktig arbeide ved å foreslå en rekke konkrete tiltak innenfor flere sektorer for å forebygge og bekjempe voldtekt. Rapporten inneholder forslag som generelt sett synes å være velbegrunnede. I det følgende vil vi begrense uttalelsen til å gjelde de foreslåtte tiltakene som direkte gjelder domstolene og Domstoladministrasjonen.

1. Kompetanseheving

Utvalget foreslår at det tas inn opplæring om skadevirkningene etter voldtekt i de kurs, deriblant innføringskurset, som dommere gjennomgår.

Domstoladministrasjonen er enig med utvalget i at kvaliteten på rettsapparatets arbeid er grunnleggende for befolkningens tillit til vårt rettssystem. Derfor er også Domstoladministrasjonen svært opptatt av kvalitet og kompetanse i domstolene.

I voldtektssaker, som i flere andre typer saker, er dommerens rolle under prosessen viktig for å ivareta fornærmede best mulig, uten at det går på bekostning av siktedes krav på rettssikkerhet. Utvalget fremhever at det er viktig for at dommeren skal kunne ta stilling til de spørsmål som typisk reiser seg under en voldtektssak, at han eller hun i tillegg til kunnskap om prosessuelle regler og generelle prinsipper om rettssikkerhet, har kunnskap om skadevirkninger av voldtekt og fornærmedes opplevelse av den rettslige behandlingen.

Dette kan Domstoladministrasjonen fullt ut slutte seg til.

Domstoladministrasjonen har det overordnede ansvaret for kompetanseutvikling i domstolene.

Kompetanseutvikling er et sentralt virkemiddel for å kunne nå de overordnede målene for domstolene. Domstoladministrasjonen skal gjennom sin rolle som overordnet administrasjon og arbeidsgiver, sammen med domstolene selv, bidra til å sikre at domstolene til enhver tid har den kompetanse som er nødvendig.

Domstoladministrasjonens styre vedtok i april 2008 en ny modell for kompetanseutvikling i domstolene og Domstoladministrasjonen, som blant annet går ut på at det opprettes en egen kompetanseenhet i Domstoladministrasjonen.

Den nye kompetanseutviklingsmodellen vil innebære en ansvarsdeling mellom sentralt nivå i Domstoladministrasjonen, kompetanseenheten og lokalt nivå (domstolene). Det sentrale nivået skal blant annet utarbeide overordnede strategier og angi sentrale satsningsområder, kompetanseenheten skal planlegge og gjennomføre kompetansetiltak og lokalt nivå skal blant annet ha ansvar for kartlegging, oppfølging og rapportering. I tillegg er det tenkt opprettet et råd for kompetanseutvikling og læring i domstolene, som skal ivareta brukernes interesser og gi Domstoladministrasjonen, herunder kompetanseenheten, råd og anbefalinger om satsningsområder og prioriteringer innenfor kompetanseutvikling.

Kompetansearbeidet i domstolene, slik det skjer i dag og fremover i tid, gis generelt svært høy prioritet.

Dagens tilbud om startkurs for nye dommere, som er nevnt i utvalgets rapport, er omfattende. I 2008 tilbys alle nye dommere 5 startkurs, hver med en varighet på fire dager. Blant annet inneholder kurset opplæring i vitnepsykologi og avhørsteknikker.

Voldtektsutvalgets forslag innebærer en videreutvikling av det nåværende tilbudet, som kan være nyttig.

Domstoladministrasjonen stiller seg positiv til det foreslåtte tiltaket i den forstand at det kan vurderes som et satsningsområde som ledelsen kan angi overfor kompetanseenheten og rådet for kompetanseutvikling.

Utvalget nevner at kompetansehevede tiltak for dommere er foreslått innbakt i allerede obligatorisk innføringskurs, og således vil medføre ubetydelige merutgifter. Til dette bemerkes at en utvidelse av et tilbud alltid vil koste ressurser, så også det foreslåtte tiltak. For eksempel antas at det eventuelt må benyttes eksterne foredragsholdere for å gi tilfredsstillende opplæring i skadevirkninger etter voldtekt og fornærmedes opplevelse av den rettslige behandlingen. Domstoladministrasjonen vil i det videre arbeidet med kompetanseutvikling også måtte ha dette for øye.

2. Prøveprosjekt med faste sakkyndige i voldtektssaker

Utvalget foreslår at domstolene setter i verk et prøveprosjekt i voldtektssaker med faste psykologer/psykiatere. Disse skal oppnevnes for å utrede fornærmedes helseskader.

Det antas at det vil skje en økning i antallet begjæringer om oppnevning av sakkyndige til dette formålet, blant annet på bakgrunn av fornærmedeutvalgets forslag om at retten skal oppnevne sakkyndige for å utrede fornærmedes helseskader i den grad det er nødvendig for å avgjøre fornærmedes erstatningskrav. Det kan bli en utfordring å fremskaffe kvalifiserte personer som kan påta seg sakkyndigoppdrag uten at det forsinkes straffesaken.

Et prøveprosjekt som foreslått forutsetter tilgang til kvalifiserte personer for slike oppdrag.

Domstoladministrasjonen stiller seg ikke negativ til forslaget, men antar at behovet for en slik ordning – og tilgangen til fagpersoner - vil variere fra domstol til domstol. Det er derfor naturlig at domstolene selv vurderer hvorvidt de skal knytte til seg faste sakkyndige for utredning av fornærmedes helseskader i voldtektssaker.

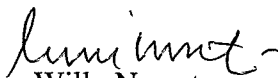
3. Obligatorisk opptak av avhør av fornærmede

Domstoladministrasjonen stiller seg positiv til utvalgets forslag om at det innarbeides nye regler som sikrer obligatorisk lyd/video-opptak av sentrale politiavhør i voldtektssaker, herunder avhør av fornærmede.

Videoopptak av politiets avhør av fornærmede antas å heve kvaliteten på det mest sentrale beviset i straffesaken på flere plan, i tillegg til at rettssikkerheten både for siktede og fornærmede ivaretas bedre.

Også domstolene vil generelt ha nytte av at kvaliteten på etterforskningen økes.

Med hilsen

Willy Nasset
avdelingsdirektør

Hilde Enger
seniorrådgiver